

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztő és kiadó: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám.
Hirdetések árszabása szerint.

II. évfolyam. 2. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hónap 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hónap 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Péntek, január 3.

Beleg ország.

Nagybeteg van a házban: beteg az ország. Ha azt kérdezné valaki, hogy mi a baja, akkor azt kellene mondani:

— Rajta van Uram minden nyalya.

Beteg a politikájában, a gazdaságában, az életkedvében. Vére nem lüktet tüzesen, csak úgy csendben folydogál. A beteg ország egykedvűen nézi, hogy mint telnek el felette a napok, el van fásulva az ügyei iránt és nehéz gondok nyomják roskatag vállait.

Egy kis béke, milyen jó volna egy kis béke, ha volna. De nincsen sehol. Se bent, se kint. Az ország súlyosabb belviszonyok között teng-leng, mint a Bach korszakban s azok, akik a kormányzat élén állanak, új és új törvényekkel még elviselhetlenebb élet elkergetik. A háboru okozta nyomás sem szűnt meg. A londoni tárgyalások nagyon lassan, mondhatni semmit sem haladnak. Egyre erősebben fenyeget az a sötét jövőbelátás, hogy a londoni tanácskozás nem lesz képes olyan egyezségi szerződést kitalálni, amelyben minden fél belenyugodjon, minélfogva a tavaszon majd újra kezdődik a Balkánon a fegyverek hadi mérkőzése.

Mert a sok rózsaszínű reménykedés mellett tény, hogy a behívott tartalékosaink ma is fegyver alatt állanak s egyelőre semmi hír sincsen arról, hogy mikor javul egy meg a helyzet, hogy haza lehessen őket ereszteni. — Ez is rengeteg veszteséget okoz az országnak kész kiadásban is, a munkaerő elvonásában is. S a helyzet továbbra is bizonytalan.

A hosszú alkudozások lehetővé tették a töröknek, hogy nagymennyiségű ázsiai haderőt hozzon át a fenyegetett védelmi vonalakra. Több helyen voltak már hadi sikerei is, amik új erőt öntöttek a kedvét veszített seregbe. Skutarit nem bírják elvenni tőlük a montenegróiak, sőt a törökök visszafoglalták tőlük Taraboszt is, amit pedig nagy áldozatok árán vettek birtokba. Ugyanez a helyzet Drinápolynál is, ahol most erős török sereg van együtt, készen

nemcsak a védelemre, hanem a támadásra is, ha a fegyverszünetnek vége szakad Drinápoly megtartásához most már az egész törökség ragaszkodik s ha a londoni tanácskozások során olyan határozatot hoznának, hogy a török tartozik Drinápolyt átadni a bolgároknak, abban az esetben Törökországban forradalom és katonai zendülés támadna az uralkodó és a kormány ellen.

Szóval nem sok kilátás van arra, hogy a mostani részleges fegyverszünetből hamarosan béke valjon. A mi lobbanékony kis szerb szomszédunk ugyan már megtalálta a jobbik esztét a guzláról leszedte a harcias hurokat, de azért csak állandó a feszültség, mérhetetlen kárára minden békés munkának és értékgyarapító foglalkozásnak.

Ennek az erőszakos rendszernek korhadnak az alapjai s nemsokára kigyullad a ház is a fejük fölött. A sok erőszakosságnak egymásra halmo-

zása kezdi megteremteni a gyümölcsseit. Még az ultrafanaikusz párthívek is kezdenek kiábrándulni. Bécsből is más szellők fujdogálnak. A horvát királyi biztost már meneszti. Hir szerint Tisza erőszakos választójogi törvényjavaslatához sem adta meg az előzetes szentesítési jóváhagyást a király. Az új adótörvények ellen pedig most készülnek a tüntetések az országban. Nem valami jól áll ezek szerint a fejek a munkapártnak, amelynek sok olyan tagja is van, aki a Tisza-féle lehetetlen választójogi törvény elfogadása esetén önmagával kerülné a legsúlyosabb ellentétbe. Nem, a tobzódás már kezdi elérni a határait s a pohárba elérkezik az a csepp víz, amelytől az egész tartalma kicsordul.

Beteg az ország, nagyon beteg. Hol késik a csodadoktor, aki megtudná gyógyítani.

Az elvesztett milliók.

A pénzválság eredménye Debreczenben.

Hogy a gazdasági depresszió súlyos veszteségeket követelt Debreczenben is mindenkintől, akinek sak parányi köze is volt a gazdasági és hiteléhez: ma már nem újság. — Senki ki nem kerülhetette azt, hogy a válságnak ne adózzék. Természetesen azok fizették meg legbusásabban a mostani krízist, a kik felhasználták a közelmúltban kialakult kedvező konjunkturákat és agilitásukat, vagyonukat, hitelüket, képességüket arra fordították, hogy a város fellendülésének ipari és kereskedelmi fejlődésének részesei és előmozdítói legyenek.

Kétségtelen tehát hogy Debreczenben is nagy pénzeket vesztek az emberek; azok is, akik reális üzletet folytattak, reális értékek birtokában voltak de azok is, akik spekulációkba bocsátkoztak. Olyan időben, amidőn a korona-járadék értéke óriásit esett, egész természetes hogy a debreczeni értékek is estek. De jóelőre ki kell jelentenünk, hogy az eiszenevett veszteségek tulnyomó része csak látszólagos. — Két okból. Először azért, mert a régi értékek jobb viszonyok között újból visszatérnek és akinek kintartása volt s nem volt kénytelen eladni papirosát azok nem vesztek; másod-

szor azért mert a papírok jórésze, ha értékbenesett is, a kamatozást, az osztalékokat épp úgy meghozza az idén is, mint tavaly.

A debreczeni pénzintézetek és egyéb helyi részvénytársaságok részvényei forgalmi értékükből szintén vesztek, amennyiben az, aki tavaly ilyenkor egy részvényt vásárolt, most hasonló áron nem tudná tovább adni. Osztalékok azonban ugyanannyit kap érte amennyi a régi árnak megfelel.

Jelentékeny összeget visz el azonban az értékfolyamhullámmás a tőzsdei papírok értékéből. Ezeknek legnagyobb része spekulációs papír. Az árfolyam differenciát a helyben adott megbízásoknál, a kellő adatok meglegelése után egy millió koronára tehetjük. Megjegyezzük, — hogy ebben legfeljebb husz százalék a tényleges veszteség, mert voltak sokan, akik múlt év első felében — félvén a további veszteségektől, kamatoktól és fődőzetektől — kinyertek és az addig feimerült különbözeteit ott hagyták.

A legtöbb veszteségeknél csak tapogatózni lehet. Így például senki sem tudja biztosan, hogy mennyi uszott el belsőldi és külföldi

Elegáns

Névjegyek

gyorsan és jutányos árban készülnek
Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

tőz:den nyersáruban, amelyet nálunk tavaly szaporán vásároltak. Bajos megállapítani az ingatlanok kétségtelenül jelentős értékpadásával járó veszteségeket is. A házak értéke az egész vonalon súlydult és így itt horribilis mértékben jönne ki. A telkek nallatlanul fölveti árai jóval kisebbek lettek. A pénzintézetek árai mögött és a nagykereskedők és gyárosok üzleti könyveiben nuzódik meg az a behozhatatlan illetve vissza nem térülő veszteség, amely a sok csőd és bukás révén állott be. A legfőnylegesebb veszteség a kamattöbblet-fizetésben nyilatkozik meg. Mindenkinék, aki értékpapírra, vagy ingatlanra tartozott, csaknem mégegyszerannyi kamatot kellett és kell fizetni, ha nem akarta kiadni a vagyont a kezéből mint aemnyire számított, amikor az üzletbe belement. Igen sokan vannak, akik vagyontuk és jövedelmük tulnyomó részét kamat címén fizették be csak hogy értékeik és ingatlanaik birtokában addig a reménybeli időig megmaradhassanak, amig kedvezőbb alakulások állanak be és az értékek fölszökésével behozzák a veszteségeket. A tulajdonképeni veszteség tehát nem azokban a milliókban rejlik, ami árfolyamkülönbségekben kimutatható, — abban is van ugyan elég, — hanem annál a rengeteg kamatnál, amelyet mindenkinék, aki aze kszisztenciáját fönn akarta tartani, fizetnie kellett.

Az utóbbi napokban keletkezett nagy áremelkedések erre is sok veszteséget hoztak vissza és remélhetőleg később még többet térítenek meg. De már így is kimondhatjuk a szentenciát, hogy ha most többé rossz konjunkturák nem következnenek, a debreczeni piac növényesen aránylag minden baját kiheveri. A sok veszteség elviselése azonban (amelynek egy része ha látszólagos volt is, akkor is kitaratást követelt) azt bizonyítja, hogy ez a piac mégse mivolt olyan rossz, mint ahogy elenségeink hirdetik: mert hiszen úgy ahogy kibirtku és különösebb megrázkódtatás nélkül várjuk a viszonyok javulását. Nemcsak szemfényvesztés volt Debreczen közgazdasági fejlődése, hanem bizony volt itt sok pénz és van itt ma is még elég garancia arra, hogy a hitelünk fennmaradjon és mindenki teljes bizalommal legyen a debreczeni pénzpiac tényezőivel szemben. Mert hiszen csattanóul elmondhatjuk, hogy a pénzintézetek vesztesége az, ami látszólagos, ellenben azt, ami tényleg veszendőbe ment azt a publikum vesztette.

A bolgár kertészek pótlása.

Az olcsóbb piac felé.

A balkáni háborunak, sok egyéb baj mellett egyik érezhető hatása volt a bolgár kertészek távozása. A piacon nagyon érezhetővé vált a bolgérook megfogyatkozása, s az amugy is nagy árak még jobban emelkedtek a főzelék és zöldség terén. Tartani lehet azonban attól hogy a bolgérook a háboru után sem jönnek megfelelő számban vissza. Nemcsupán az elesettek elmaradására lehet gondolni hanem arra is hogy a meghódított területek is lekötik a munkaszerőket.

A földmivelésügyi miniszterium több kertészeti telepet létesített s leiratot intézet a nagyobb városokhoz — így Debreczenhez is — ilyen kerttelepek szervezésére. Már régebben fennlé a miniszterium Nagyvréad melletti és síófoki kertészete ahol a kertészeti foglalkozó gazóákat az éliam szakértői kioktatják. Alakult ilyen telep Szegeden, Révfülőpön, továbbá Nagytetényben és Temes-Rékáson is. Több város maga állított fel konyhakertészetet így Besztercebánya, Szamosujvár és mások. Debreczen is tervez kerttelepet a csatornázással kapcsolatban.

Az eddig berendezett kertészeteken igen szép eredmény mutatkozik. Már az első esztendőben 4—500 korona jövedelmet hajtanak hódanként a földek.

Amellett hogy szép keresethez jutnak a kertészettel foglalkozók egyben igen jótékony hatás várható ettől az akciótól a piaci árak alakulására nézve is. Egyes helyeken nól a zöldségtermelés fellendült, jeentékeny olcsóbbodás mutatkozik. Igaz azonban, hogy alig egy zóna távolságra meg aránytalanul magas árak vannak. Hogy ez az egyenlőtlen felhalmozódás megszűnjék a földmivelésügyi miniszterium piaci árjegyzőket nevez ki, akik azután tájékoztatják az egész országot az árakról. Ezzel elérhető az hogy a termelő, tudomást

szerezve a magas áru piacokról oda szállit, s a hozatalok kiegyelítődnek, másrészt az árjegyzések révén meggyőződést szerezhet a gazda arról hogy a kertgazdaság milyen jövedelmző foglalkozás.

Amint ebből az ismertetésből látjuk, a konyhakertészet fejlesztése és ezzel a piaci árak szabályozása jó uton halad. Mériültek fél bizonyos aggályok arra nézve hogy a magyar nép nem alkalmas a kertészkedésre. Tagadhatatlan hogy a bolgárook igényelkülisége, szílvössága és összedolgozása nem éppen magyar tulajdonság, de viszont biztató példákat nyújt a sik vidékeken meghonosult és nagyszerű virágzásnak lendült gyümölcs- és szőlőgazdaság, melylyel szintiszta magyarok foglalkoznak.

Az élelmes ügyvéd.

Részen volt már a szerződés.

Két debreczeni kereskedő valami nagyobb üzletet kötött. Mikor már megbeszélték, meghányták-vetették a dolgot felmentek egy ismert fiskálishoz, hogy szerződést kössenek. — Előadték az ügyet megbeszélést az ügyvéddel is, a ki végül kijelentette, hogy a szerződés megszerkesztéséért a telek ezer koronát fizetnek. A felek ebbe is beleegyeztek és eltávoztak azzal hogy a szerződést másnap írásba foglalják.

Történt azonban, hogy az egyik rosszul aludt az éjjel és meggondola a dolgot. Rohant a másikhöz és bejelentette, hogy vissza lép az üzlettől.

A két kereskedő békésen meg is állapodott, hogy elállnak az üzlettől, de ekkor az eszükbe jutott az ügyvéd és rohantak fel hozzá hogy ne készítse el a szerződést.

— Rendben van uraim — mondta a fiskális — ha visszaléptek az üzlettől, akkor a szerződést természetesen most már nem foglalják írásba.

Monológ.

— Az «Uj Debreczen» tarcája. —

Szin, izléssel butorozott női szoba. Sokfelől ajtó, de Margit a középsőn ront be. A szereplő nem több tizenhét évesnél, tehát feltétlenül csinos. Megboldogult Agota néni szerint a kis malac is egészen elfogadható bajjal bír, mig fiatal. Margit kezében nagy virágcsokor, amely kelléknek szépsége, nagysága teljesen a rendezőbizottság gavallériájától függ. Miután a szereplő nő, megbocsátható, hogy minden logika ellenére a színpalak mögött kezd már beszélni, ahol senki sincs, ki hallgatná.

— Jusztin néni, Jusztin néni nézze, mit kaptam.

Belép. Kisztihand, csókolom a kezét. Jé, senki sincs itt? Jaj, hát igazán senki. De kér. Ambár... (A tükör elé megy és hajlongva csókol.)

— Így ni, most már ketten vagyunk. Kezét csókolom, Jusztin néni. Kiszti, kisztihand.

(Selypítve negédesen.) Isten hozott, Paluska. Kedves töled, hogy eljöttél meglátogatni elhagyott remetiségben leledző unokanénédet. Jó híreket hoztál vagy borongóásokat?

— Ugye, milyen gyönyörűen beszél. Nem azt mondja: tanti, de unokanénéd, Istenem, ő leledzik. Ő jót vagy borongóásokat vár. Ő oly finoman beszél, hogy néha nem is érti meg

az ember. Jaj, de nem is csoda ám — hiszen — ő — irónó.

Na, kimondtam. És nem is bámulnak. I—ó—nó. Jé, hát csakugyan nem éjülnek el a csodálkozásból. Ja persze, ez ma már nem is újság ugye? Csak hogy Jusztin néni már akkor volt irónó, amikor még minden csacsni nem lehetett az. Kéltönó. Istenem, ha látnák, hogyan költ ő.

„Egyszer halkán, lábhegyen, szó nélkül osontam be szobájába. Névnepja volt s anyuskám velem küldte el az üdvözítő bukétát.”

Jézuskám, mekkorát sikoltott. Tél volt s mig a cselédek a szobákat takarították, ő a konyhában költött. Az asztalon szanaszét hevertek az irások, sok fűzet, ivpapír, toll, könyvek és — ezért sikoltott akkorát, — a hája is. Mintha bizony ezt bünül róná fel valaki a mai világban. Különösen irónónek!

Klasszikusok s ujmodi könyvek, színes plajbász serege, meg gyönyörű nyelű irótolak, apró egyjzőkönyvek és nagy lexikonok, aztán egy darabka kenyéren vaj, mellette — valószínűleg csupán a rim kedvéért — a haj. Jajaj!

Fején nem sok maradt a tegnapi frizurából az igaz. És furcsa volt nagyon furcsa. Amiből ha a férfiaknak különösen a bőlcseknek és lumpoknak nem szégyen kopasznak lenni, miért szégyelje azt a nő. Különösen — az irónó. No nem igaz?

Azért mégis iszonyu zavarba jöttem. Alig

bírtam belekezdeni mondókémba. Kisztihand, kezét csókolom Jusztin néni. Eljöttem, hogy megköszönsem a másnak fényes reggelén, amely tündöklő sugarakat bocsát kedves Jusztin néni izéjére. Isten ments, hogy ki mertem volna mondani e pillanatban a fejét. És szemlesütve beszéltem, hogy időt adjak — hajrészeleiknek felségélyezésére.

Ugye, milyen finom kifejezéseim vannak már nekem is? Mire felemertem emelni szemem — hála Isten elkészült a frizura.

Es milyen kedvesen beszélt hozzám!

Isten hozott kis tücsök. Kellemes érzéseket halmoz kebelemben jöttödnék érkezése. A rózsás hajnal alighogy elköszöntött — megjegyzem aznap órátn voltunk s a hajnal véletlenül koromfekete volt. Node, az ugye mind egy? Tehát: a rózsás hajnal alighogy elköszöntött, belebegsz hozzám te, aki — ah nagyon röstelltem igazán, kissé — hm — kissé megijesztettél. Jaj ezek az irónók milyen finoman beszélnek. Azt mondta: kissé. És azt, hogy azért ijedt meg mert a feje tele volt ihlettel....

— Ihlettel Jusztin néni. És mihez kell az, ha szabadna kérdeznem?

— Épp akkor költöttem, gyermekem.

Majdnem földre borultam előtte és mély tisztelettel kérdezem:

— És ahhoz szükséges az a sok könyv?

— És... és... és... mennyivel tartozunk — kérdezte felénk az egyik kereskedő.
Az ügyvéd rendületlen nyugalommal felelt: — Ezer koronával. Hiszen megállapodtunk.
— De... de talán lehetne valamit engedni. Hiszen nem kötöttük meg a szerződést. Nem kellett írásba foglalni.
A harapos ügyvéd egy percig gondolkodott.
— Hát helyes — mondotta — tényleg nem kellett írásba foglalni. A papírost megspóroltam. Az urak csak kilencszázkilencven korona és kilencvenhat fillért fizetnek. Mert az az egész szerződés már készen volt — a fejében.

Színház.

1913. január 2-án, csütörtökön A Bérletlen
KIS GRÓF.
Operette 3 felvonásban.

Hét műsor.

Pénteken: Éva, operett. B) bérlet.
Szombaton: Erős láncok, vígjáték. Ujdonság. C) bérlet.
Vasárnap délután: Trenck bérő, operett. — Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszűnet.
Vasárnap este: Erős láncok, vígjáték. Kis bérlet.

SZÍNHÁZI HIREK.

Az erős láncoknak, mely szombaton kerül bemutatásra itt közöljük meséjének rövid kivonatát: Az uralkodó herceg belenyugszik abba, hogy a hercegné, második felesége, élénken részt vesz az uralkodás reprezentatív kötelességeiben. A fenséges asszony, akinek csekély az érzéke a köznapis élet dolgai iránt, alapjában véve nagyon derék asszonyság és jó szívet van mostohafia, György trónörökös iránt. Most is hazavárják a fiatal herceget, aki a helyorségben ahol a családi tradíciók szerint szolgál valami kaszabolásban vett részt, amiért apja megakarja mosni a fejét. De a trónörökös előbb a szép mostohát akarja üdvözölni és a fenséges asszony ennek annyira megörül, hogy még az annyira fontos ruhapróbát is elhalasztja. A kis varróleánynak, aki a ruhát hozta a szomszédban kell várnia. A

mikor aztán vége van a trónörökös audienciájának, a varróleányról megleteledkeznek. Had vig, a csinos varróleánynak csak a trónörökösrel kerül szembe. A herceg azonnal megszereti Hedviget. Hedvig együtt él Györggyel, akire ez a szerelem nagy hatással van. Egészen más, sokkal szolidabb, munkásabb ember lesz belőle. Igazi, jó családapa, aki örül párjának, két gyermekének. De az udvarnál rossz szemmel nézik a viszonyt. Ebben része van az udvaronc Marnitz kamarásnak is. A hercegné személyesen jelenik meg Hedvig lakásán, akit rábíri, hogy mondjon le Györgyről. Maga Györggy tiltakozik a szakítás ellen, de Hedvig érzi kötelességét hazájával szemben. Régen is igyekezett már megbarátkozni a gondolattal — hogy György ha trónra kerül, nem lehet többé a párja és azért vérző szívet biztatja szerelmét hogy teljesítse kötelességét. A herceg lemondott és György kerül a trónra. Az öreg herceg elmagyarázza a fiának, hogy milyen jól érzi most magát tévol az uralkodás gondoktól. György azonban annál nehezebben bírja el ezeket a gondokat mert nem tud meglenni Hedvig nélkül, akit már hónapok óta nem látott. Már-már otthagyná a trónt is amikor a hercegné lehetővé teszi a maradását és Hedvig morganatikus felesége lesz a fiatal uralkodónak.

„APOLLO”

mozgó színház.

Piacz- és Miklós-utca sarok.

Igazgató: Deési Alfréd.

Folytonos bemenet! Telefon 762.

Ma este 6 órától utoljára látható:

Csepürágók.

Remek artí ta dráma 2 felvonásban és a 2 órás műsor.

Legközelebb

Ujdonság! Ujdonság!

A csikós.

A Hortobágyon eszközölt magyar felvétel.

És

Vigyázz a nőre.

Feydean pompás 3 felvonásos bohózata.

Ahhoz nem kell a — no most majdnem ki-mondtam a haját.

A néni felelete méltóságteljes volt.

— Igen. Iparkodtam gondolataimat innen is, onnan is összszeszédni, mert mielőtt leírtam volna elragadta tőlem őket az ármányos sors és tollába adta Szekszipinek meg Ady Endrének. Most egyszerűen — visszaveszem tőlük.

— Jaj, cukros Juszti néni, milyen okos!

Iszonyu sok műve van már. Kilenc dráma, három operette, hét drámai opera. Két bozót az úkból. Öt zenéleg néma énekes dalműrajzok a házasság erényeit dicsőítő célzásokból. Tizenegy ballet szonettekben megírva. Regény és novella pedig annyi, amennyit ötven férfi író nem bír megírni egész emberéleten át. Az igaz hogy nyomtatásban egy sem jelent meg meg. De Juszti néni azért nem bánkódik. Mert amíg az önző férfiuszem zsar-nookoskodik felettünk és nem engedi betülni a béjos feminizmust a miniszterelnöki székbe, addig az ő műveinek is útját állják, csupa irigységből, féltékenységből...

Már rólam is írt regényt. És ő róla is. A címe: Halványlilapiros felhők — ez ő — és Kék napsugár — ez én vagyok.

Kétszázötvennyolc fejezet már kész. Most ott tart Juszti néni ahol majd ő az első csökötet fogja elrabolni tőlem.

Ez lesz a kétszázhuszadik fejezet.

Ezt a virágot is «lőle» kaptam és nagyon szerettem volna megmondani Juszti néni-nek hogy — ejnye, nem is olyan könnyű királandani — az első csöket — íze, igen, az elsőöt nem merté ő elrabolni, mert juszti akkor jött be Bandi öcsém a szobába. Hanem másnap a ténecórán, mikor «véletlenül» kiesett a hajtűm és «véletlenül» egyszerre hajoltunk le érte «véletlenül» olyan közel jutott hozzám az arca hogy igen — ott az egész világ szemeláttára... De senki sem látta meg. Vajjon elmondjam így, őszintén a kedves drága Juszti néni-nek? Nem fogja majd nagyon költőietlennek találni az esetet? Pedig olyan szép olyan jó volt az az első csök. Nagyon koppant fejünk, mert először ők találkoztak egymással. A nagy sietésben összeütköztek. Aztán... aztán úgy éreztem mintha vadonatúj fogkefével húznának végig arcomon. Az ő bajusza volt...

Istenem ha Juszti néni előtt el kell halgatnom, kinek mondjam el, kinek?... A szereplő karosizéeb dobja magát a la Duse, földöntuli gyönyörrel lehunja szemét a la Bėjane, sóhajt, mint Sarah-Bernhárdt, szótlanul maga elé mered mint Johanna Tervin, aztán szaggatottan, de mindent kifejezően beszélni kezd, mint Měrksu Emma, halkan, elbűvölőn: Megmondjam? Ne? Még — Ne...

Mialatt a függöny a helyzethez illoen lassan és méltóságteljesen hull alá.

Ratonaöngyilkosság.

Marólugot ivott, mert szeretett.

Tragikus öngyilkosság történt tegnap este Debreczenben. Egy katona menekült a halálba, mert szerelmese Debreczenben lakott és a hideg katonai reglama nem értette meg, hogy a katona nem tud élni szerelmese nélkül. Tóth József honvéd Munkácson szolgált és hiába kérte hogy helyezték át Debreczenbe. Ezért lett öngyilkos.

Az eset részletei a következők:

Tegnap este Pesti-utca 17. szám alá hívták a mentőket Tóth József, egy munkácsi honvéd tetrengett iszonyu kínok között a szoba padlózatán amint a mentők megjelentek.

Tóth József marólugot ivott. Tettenék oka az hogy ezredparancsnoksága nem akarta Debreczenbe áthelyezni. Pedig itt lakik a szeretője. Az ünnepekre meglátogatta a kedvesét még egyszer Tóth. Aztán leszámolt magával.

Marólugot ivott. Mire a mentők megérkeztek az öngyilkosság színhelyére, a szerencsétlen katona már a végsőket járta. A mentők gyorsan gyomormosást alkalmaztak és beállították az öngyilkost a honvéd kórházba, ahol most élet és halál között vergődik.

Valószínű, hogy eléri a célját: meg fog halni azért akit az életénél is jobban szeretett.

Az új választójog.

Kép a jövőből.

A kormány választójogi reformja előírja, hogy a szavazónak a választási elnök kívánságára írás és olvasásból le kell vizsgáznia.

Ezt méltóztassék így elképzelni:

A szavazó (Az urna elé lép.)

Az elnök: Hogy hívják?

A szavazó: Moinár Ferencz.

Az elnök: Kire szavaz?

A szavazó: Turul Trikolór függetlenségi képviselőjelöltre.

Az elnök: Na jól van. Hát mielőtt a szavazatát érvényesíteném meg fogom vizsgálni, hogy van-e szavazati joga. Ez attól függ hogy tud-e írni és olvasni. Mi a foglalkozása?

A szavazó: Író vagyok.

Az elnök: Majd mindjárt megállapítjuk — Tessék, itt a toll, írja le: «En Turul Trikolór függetlenségi képviselőre szavazok!»

A szavazó: (Leírja.)

Az elnök: (Megnézi az írást.) Mi ez?

A szavazó: Amit ön diktált.

Az elnök: Ugyan, kérem. Könnyű azt mondani. Ez ékom-bákom nem írás. Ezt sem lehet elolvasni. (Atadja a kormánypárti bizalmi férfinak.) Olvassa el ezt, kérem.

A bizalmi: (Visszaadja.) Olvashatatlan!

A szavazó: Mi, olvashatatlan?

Az elnök: Az egész. Ezek betűk? Ilyenek a magyar betűk? Hol tanult maga írni?... (Mutatja az írást.) Micsoda betű ez?

A szavazó: Az kérem «tész» betű.

Az elnök: Ez «tész»? Hol látott ön ilyen

«t»-t? Ez legjobb esetben egy rossz «t» be-
tű. Már pedig Furul Frikolór nevű jelölt nincs.
(A jegyzőhöz.) Jegyzőkönyvbe vesszük, hogy
szavazó az íráspróbatétel követelményeinek nem
televén meg szavazata visszautasított.

Mulatságok.

Az „Iparos-kör” vigalma.

Fényesen sikerült táncvigalmat rendezett a
debreczeni Iparos-kör Szilveszter estélyén a
Bika disztermében. A mulatságon a következő
urlányok és urlányok neveit sikerült felje-
gyeznünk:

Urasszonyok: Takács Istvánné, Szoboszlai
Jánosné, Harsányi Dánielné, öz. Sándor Józ-
sefné, Gulácsi Istvánné, Frózs Lajosné, Vizi Im-
réné, Mihály Károlyné, Csige Sándorné, Szentesi
Józsefné, Ungvári Sándorné, Molnár Andrásné,
Jakab Lajosné, Bagi Józsefné, Boros Györgyné,
Szöllőssy Istvánné, Kubay Istvánné, Molnár Já-
nosné, Papp Jánosné, Nánássy Kálmáné, Oláh
Mihályné, Molnár Istvánné, Veres Sándorné,
Bogdán Zoltánné, öz. Szabó Lajosné, Kender
Lajosné, Medgyesi Jánosné, Czebe Józsefné, Di-
hen Józsefné, Toldi Józsefné, Gyarmathy Mi-
hályné, Pévay Gáborné, Békéssy Lajosné, Zoákay
Istvánné, Kemessy Ferencné, Erdei Istvánné,
Végh Ferencné, Török Dezsőné, Révész Mi-
hályné, Nagy Sándorné, Nagy Istvánné, Nagy
Lajosné, Jellinek Jakabné, Csonka Pélné, Szi-
lággyi Józsefné, öz. Rácz Istvánné, Szentpé-
teri Géborné, Székely Jánosné, Erba Dezsőné,
Nagy Jánosné, Udvarhelyi Balázsné, Erdei Al-
bertné, Jobbágy Lajosné, Ignáth Mártonné, Tóth
Istvánné, Gyarmathy Mihályné, öz. Várady Józ-
sefné, Mihályi Mihályné, öz. Ducsi József-
né, Nagy Sándorné, Lechner Károlyné, Szöllőssy
Dánielné, Papp Mihályné, Asztalos Istvánné, —
Szabados Mihályné, Uszó Jánosné, Biczó Gyú-
léné, Horváth Jánosné, Buray Istvánné, öz. Gom-
bos Ferencné, Csapos Jánosné, Fritsits Józsefné,
Brososzkay Gyuléné, Nagy Lajosné, Szappanos-
né, Kakócz Antalné, Tar Gáborné, Rácz Károly-
né, Losonczy Jánosné, Bozóki Jánosné, Nagy
Józsefné, Fuchs Jánosné, Faragó Mihályné, Né-
meth Józsefné, Nagy Béláné, Horváth Károlyné,
Sech Sándorné, Nagy Józsefné, Hevessy Jánosné,
Vetéssy Mihályné, Schvarcz Hermanné, Pilka Já-
nosné, Molnár Jánosné, Perczel Béláné, Bren-
ner Mátyásné, Loidl Henrikné, Schiszler Dézső-
né, Nagy Bálintné.

Urlányok: Takács Margit, Orbán Juliska,
Szoboszlai Bözsi Szoboszlai Juliska, Harsányi
Erzsike, Sándor Annuska, Gulácsi Mariska,
Frózs Juliska és Erzsike, Medgyesi Piroska, Mi-
hály Juliska, Csige Bözsike, Szentesi Margitka,
Ungvári Mariska és Esztike, Jakab Mariska és
Rózsika, Bagi Margitka, Boros Esztike, Szöl-
lőssy Esztike, Kubai Bözsike, Papp Esztike, An-
tal Mariska, Molnár Böske, Oláh Mariska, Ve-
res Rózsika Bogdán Ilonka, Szabó Mariska és
Kata, Kender Rózsika, Medgyesi Erzsike és Ma-
riska, Szigeti Marcsa, Czebe Mariska, Toldi Ju-
liska, Gyarmathy Rózsika, Makay Esztike, Bé-
kény Margitka, Zoákay nővérek, Kemecsei Mar-
git Erdélyi Bözsi, Török Esztike, Szabó Er-
zsike, Révész Mariska, Végh Rózsika, Nagy
Rózsika és Mariska, Nagy Erzsike, Szilággyi
Esztike és Juliska, Rácz Mariska, Szentpéteri
Juliska Székely Juliska és Erzsike, Nagy Fr-
zsike Udvarhelyi Vera, Erdélyi Margitka, Ig-
náth Esztike, Kiss Esztike, Gyarmathy Ju-
liska és Erzsike Tóth Ilus, Várady Ilus és Teri,
Mihályi Rózsika Nagy Piroska, Lechner nővé-

rek, Szöllőssy Kata, Papp Vilica, Asztalos Bö-
zsike, Szabados Rózsika, Nagy Manczi, Biczó
Iréne, Buray nővérek, Kalászy Ilonka, Gyüre
Berta Gombos Zsibi, Nagy Erzsike, Szappa-
nos Margit, Tarr Luczi, Rácz Irénke és Ma-
riska, Faragó Erzsike, Fuchs nővérek, Kiss Irén
Horváth Giza, Bogdán Róza, Sinay Margit, Nagy
Imuska, Nagy Emma, Hevessy Erzsike, Kozma
Ilona, Schenk Margitka, Schvarcz nővérek, Al-
bert Erzsike.

HIREK.

Itt van az ujév . . .

Itt van az ujév itt van im
A kedves ujszülött;
De anyja meghalt mihelyst
Ő a világra jött.

A halottat nem siratjuk,
Inkább vigadunk ma;
Van-e, aki ujév napján
Örülni ne tudna?

Elfelejtjük bánatunkat
El keserveinket;
Uj esztendő szép reménygel
Biztat egyre minket.

En is én is vigadok most, —
Uj esztendő napján,
De nem azért hogy talán ez
Jobb időket hoz rám.

Hanem azért örülök én,
Azért van jókedvem,
Hogy egy keserű esztendőt
Megint eltemettem.

Noszlopy Tivadar.

— **Megújítás főispáni beigtatásra.** Tarnay
dr., Borsodvármegye alispánja Borsodvármegye
és Miskolc törvényhatósági joggal felruházott
város főispánjává neveztetvén ki — e méltó-
ságba folyó hó 8-án fogják beigtatni, mely
ünnepélyes alkalomra a szomszédos törvény-
hatóságok is a vármegyei határozat folytán
Hmeghívtak. Hajdúvármegye nevében az al-
ispán levélben fogja üdvözölni az új főispánt.

— **Diszalbum Csóka Sámuelnek.** Az ujévi
üdvözlések sorában kiemelkedő, kedves mozza-
nat volt a Csóka Sámuel adóügyi tanácsnok,
tb. főjegyzőnek üdvözlése. Az adóügyi személy-
zet teljes számban kereste fel Csóka Sámuel
és Balló György adótiszt üdvözölte hivatalnok-
társai nevében az ujesztendő küszöbén egy-
üttal tíz évi kedves együttműködésük emlé-
kére, az összes személyzet arcképével ellátott
diszes albumot nyújtott át az ünnepeltnek, aki
a nem várt megemlékezést meghatva köszönte
meg, mely után kellemes szórakozásra jöttek
össze az adóhivatal tisztviselői.

— **A nőipariskola városi kezelésben.** A nő-
ipariskola eddig a debreczeni jótékony nőegy-
let kezelése alatt állott; a város azonban elha-
tározta, hogy saját kezelésébe átveszi. Ezt a
határozatot a belügyminiszter most jóvá-
hagyta.

— **Hivatalvizsgálatok befejezése.** A köz-
ponti járás községeinek hivatalvizsgálata a múlt
év utolsó napján befejezést nyert. Orosz Sán-
dor központi főszolgabíró Vámospércsen is úgy-
mint a többi községeknél, az ügymenetet tel-
jesen rendben találta.

— **Ujévi üdvözlések.** A vármegyehezán a
tisztviselők üdvözölték az új évforduló alká-
mából Kovács Gyula alispánt és Pákozdy Sán-
dor főjegyzőt; a Tátralomnicon időző főispán-
nak, Domahidy Elemérnek pedig az alispán tév-
nítailag fejezte ki jókívánatait. — A város-
házán Kovács József polgármestert üdvözölte
gyönyörű ebszédvel a város ékes szavu főjegy-
zője, Körner Adolf, a tisztviselők nevében, ra-
mutatva arra a tíz esztendőre, melyet a pol-
gármester diszes hivatalában eltöltött; lelki-
meretes, buzgó szolgálata példaképp áll előt-
tük előtt és kitartást meritenek abból ok is.
A polgármester megköszönte a szívélyes szava-
kat s meglegedését jelezte a tisztviselők
működése felett s arra kérte őket, hogy ne-
héz munkájában ezután is támogassák, mert
kötelességét csak úgy teljesítheti lelkiismerete
szerint, a város érdekeit tartva mindenkor
szem előtt. A polgármester üdvözlése után a
város jegyzői kara átment Körner Adolf pol-
gármesterhelyettes, főjegyzőhöz, akinek nevében
Szabó Elek I. aljegyző, polgármesteri titkár
fejezte ki azt a meleg érzést, amelyet éreznek
mindnyájan a főjegyző iránt. Szabó Elek s
visszatekintett a lezajlott tíz esztendőre, a
nely idő alatt csak az igaz nagyrabecsülés és
ragaszkodó szeretet szélai fűződtek erősebben
mindenkor tisztelt személyéhez. A polgármes-
terhelyettes főjegyzőt mélyen megnatótta a
kedves és szívből fakadó jókívánság s ő s
meleg szavakkal köszönte meg azt.

— **Nincs veszett kutya Pércsen.** Jelentés
jött a központi főszolgabírói hivatalhoz, —
hogy Vámospércsen megharapta egy veszett ku-
tya Garascsak Jánosné öregasszonyt. A főszol-
gabíró azonnal felhívta Wreith József járási ál-
latorvost hogy a helyszínen szálljon ki és
vizsgálja meg az esetet. Az állatorvos decem-
ber hó 31-én kiment Vámospércsre s a meg-
ejtett vizsgálat során beigazolást nyert, hogy
a kutya nem volt veszett hanem apró kölykeit
föltvén azért dühödött fel és harapta meg a
feléje ment öregasszonyt.

— **Becsüljük meg fegyverünket!** Nehéz idők
járnak fölöttünk. Széthullott minden körülöttünk,
a kereskedő biztonságérzete, az ipar nyugo-
dalma elveszett; mint egy nagy ingovány, —
olyan a társadalmi és gazdasági életünk
alatt a talaj. Hosszas és átkos politikai har-
cok társadalmi betegségek, nagy külpolitikai
megrázkódások katasztrófáján mentünk át, —
semmi remény sehol. Pedig mi akarjuk a
békét és meg is fogjuk szerezni mindenáron.
Ha kell, újból harcra szállunk, talán még
ádázabb még kegyetlenebb, még odaadóbb küz-
delmet küzdünk hogy megjőjön erre az or-
szágra az általános béke áldása, aminek első
biztosítéka a politikai láthatár teljes ki-
tisztulása lehet. Küzdeni fogunk, hogy az
ipar és kereskedelem új erőre kaphasson, újra
azona szilárd alapon lehessen, ahonnan
viszélyek és belső harcok vitték le a tévely-
gésbe, a bizonytalanságba. Küzdeni fogunk a
legjobb erőinkkel a legjobb tudásunkkal és
kérjük olvasóinkat hogy tartsanak ki a hom-
lokára írott jelszó mellett hűen kitartó «Uj
Debreczen» mellett, mert csak az összejártas
ad erőt, az ad bátorságot a harcra, ha tud-
juk nem állunk egyedül, hanem van egy gar-
dánk, egy nagy és bizakodó, amely ragaszkó-
cásával mutatja ki, hogy hálás a mi önérde-
ket nem ismerő erőfeszítésünkért és az önzei-
lenül folytatott küzdelmünkért.

— **Zárfeloldás.** Tiszacsege község a járvá-
nyosan dühöngött sertésvész miatt zár alá he-
lyeztetvén a vármegye alispánja, mivel a vész
megszűnt, az elrendelt zárt feloldotta.

Nemzeti hávéház

Petőfi-tér 9. szám.

Ma és minden nap este, úgy szintén minden vasárnap délután is Matyók Péter tamburica zenekara 6 ének és táncosnó közreműködése mellett hangversenyeznek. Belépti díj nincs. Tisztelettel Rosner A.

A tél várása. Nagy volt a konsternáció a jégport hívei körében. Imiatt pedig, mert a néhány decemberi hideg nap után eső, köd, meleg váltották fel egymást és amiatt különösen hogy még a kárécsóny is fekete volt Igen ám, csak hogy tudni kell, hogy átlagos hőviszonyaink szerint a hideg napok januárra esnek és ha egyik-másik évben voltak is erős hidegek decemberben az csak a kivételes állapotot jelentette míg normális viszonyok mellett nálunk csak január 10—15 táján várható keményebb téli idő. Az időváltozás előjelei már mutatkoznak is. Az erős szél, a Szilveszternapi tiszta, derült napos ég és a hőmérsékletnek lényeges alászállása ezek a jelek, amik a változást mutatják. S ha hozzá tesszük, hogy Szibériából 42 fokos hideget és Észak-Amerikából óriási havazást jelentenek, úgy minden optimizmus nélkül mondhatjuk, hogy a szibériai hideg és az amerikai hó hatása a mi hőviszonyainkra is lényeges befolyást gyakorolnak s megtörténhetik, hogy néhány nap múlva a tél egész nagyszerűségében fogja uralni a helyzetet. És ez mit jelent? Hogy az utcákon csilingelő száncák, a Nagyerdőn korszolyázók fognak rajzani, vagyis megindul az igazi téli élet, az, mely nélkül a tél csak teher unalom és a rossz hangulat forrása.

A Magyar Király körlevelében ma és következő napokban Budapest legjobb helyeinek muzsikái Fehérvény Margit vezetésével Puskás Otília cimbalom szólista közreműködésével B. pártfogást kér Haussnerl Károly karmester, Erős Jakab hávé.

A béke felé.

A nemzetközi helyzet.

Tegnap ültek össze ismét Londonban a Balkán-szövetség és a Törökország meghatalmazottai. Hogy ez újabb tanácskozás milyen eredményeket hoz majd s kiteslik-e a konferencia folytatásából a béke virága: e pillanatban nem tudni.

A mai újsárról kiadott jelentés szerint bizonyos pontokban már megállapodás jött létre s ez megerősíti a béke reményességét. Bár a később érkezett s részletesebb jelentések szerint a legnehezebb kérdések megvitatása még hátra van, rendkívül nagy jelentőségű az a körülmény hogy a törökök engedékenysége lehetővé teszi a tárgyalások sima folytatását akkor amikor a szövetségesek legkomolyabb sajtóorgánumai is a tárgyalások megszakadásának lehetőségével mint küszöbön álló eseménnyel foglalkoztak. Ez nem következett be ma s immár joggal lehet remélni, hogy a hátralevő nehézségeket is sikerül a tárgyalások során átvidalni.

Érdekes különben, hogy a londoni békekonferencia függő kérdései eklatáns példáját

nyújtják annak hogy amikor elsősorban anyagi dolgokról van szó érzelmi momentumok is játszhatnak bele egész nemzetek politikájába. Drinápoly hovatarozása elvégre is Bulgária területnagyságának avagy Törökország területvesztése szempontjából nem bírhat akkora fontossággal, hogy amikor sokkal nagyobb területnyereségek illetve veszteségekről van szó pusztán azon zuzódjanak szét a béke-ökrekvések. Törökország azonban nemzeti és vallási hagyományok szétmállását látja Drinápoly átengedésében s a bolárok éppen ezért a nemzeti dicsőség jelét látnak abban, ha Drinápolyt mégis be tudnák kebelezni. Ha igaz hogy a portán egyre azt hiszik, hogy tudnak formulát találni, melylyel Drinápoly megmenthető, szemléltethetővé tesz iz, mint az eddigi pourparlék során is minden egyéb: mily nehéz keserűséggel tudják csak levonni a néboruk övetkeztében előállott helyzet konkluzióit.

Szófiából különben megcáfolják azt, mintha Drinápoly élemezése dolgában valamelyes megállapodás jött volna létre a bolgár és török kormány között. A bolgár szobranje pártkülönbség nélkül azonosítja magát a bolgár kormány külpolitikájával s nem zárkózik el a háboru folytatásának gondolata elől sem.

Az új adótörvények.

Teleszky János nyilatkozata.

A Nagybecskerekben megjelenő «Torontál» című lap beszélgetést közöl Teleszky János pénzügyminiszterrel, Nagybecskerek város országos képviselőjével, melyet a lap munkatársa folytatott vele. A miniszter nyilatkozata a következő:

Teleszky János pénzügyminiszter mindenek előtt örömeinek adott kifejezést afőlött, hogy a külpolitikai helyzet békésebb megítélésével kapcsolatban a gazdasági feszültség enyhülésének nyomai máris mutatkoznak. Ez csak megerősíti abban a reményében, hogy a jövő fejlődés igazat fog neki adni abban a tekintetben — hogy a gazdasági válságos helyzet gyorsabban fog megszűnni mintsem általában hiszik.

A pénzügyminisztert aki minden alkalommal nek a főfogásának adott kifejezést, a helyzet ezen optimisztikus megítélésére az vezeti hogy alapjában véve közgazdasági viszonyainkat egyes helyi kedvezőtlen tünetektől eltekintve egészenesnek tartaj és így az utóbbi időben felmerült kedvezőtlen jelenségeket inkább a hízalom indokolatlan megrendülésének, mintsem gazdasági szervezatlünket megtámadó komolyabb bajnak tulajdonítja.

Arra a kérdésünkre, hogy ily körülmények közt az egyenes adók új alapokon való kivetését a jövő évre nézve lehetségesnek tartja-e, a pénzügyminiszter kijelentette, hogy e tekintetben ezidőszerint nem nyilatkozhat, mert ez — amint annak idején a parlamentben már kifejezést adott — a gazdasági helyzet további alakulásától függ.

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN”-ben,
Debreczen város egyetlen valóban
független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

Legújabb.

Saját tudósítónktól.

Béketárgyalások.

Londonból jelentik: Az Exchange Telegraph Co. munkatársa beszélt az egyik görög delegátussal és megtudta tőle, hogy a mai konferencián jelentős mértékben előbbre vitték a béketárgyalások ügyét. A törökök hajlandók átengedni Macedónia területét és Epirus egy részét, azt kívánják azonban, hogy Albánia autonómiájának kérdése fenntartassék a nagyhatalmak közvetítése dacára.

A durazzói olasz konzulátus gőzösnék ügye.

Rómából jelentik: A Stefani-ügynökség jelenti Belgrádból: Az olasz ügyvivő a szerb kormánynál lépéseket tett a durazzói szerb parancsnoknak a Caprera olasz gőzössel szemben tanúsított magatartása ellen. Pasics miniszterelnök azt válaszolta, hogy haladéktalanul fölvilágosításokat kért be és főtartja magának, hogy a választ nyomban azoknak megérkezése után megfogja adni.

A török ellenjavaslatok.

Londonból jelentik: A Reuter-ügynökség értesítése szerint a törököknek írásban átnyújtott ellenjavaslatok a következő indítványokat tartalmazták:

1. A Drinápolytól nyugatra fekvő területéről a törökök lemondanak.
2. Albánia kapjon autonómiát; a határkérdések és a politikai szervezet ügye a nagyhatalmak bizassék.
3. A drinápolyi vilajetre nézve Törökország azt javasolja, hogy a török-bolgár határkiigazításról Bulgáriával közvetlenül tárgyalhasson. A szövetségesek az en-block tárgyalásához ragaszkodtak, a mibe végül a török delegátusok megadták beleegyezéseiket.
4. Krétára nézve meghallgatandó a hatalmak véleménye. A szövetségesek maguk akarnak a hatalmakhoz fordulva, azt óhajtják azonban hogy Törökország előbb lemondjon a szigetekre való minden jogáról.
5. Az Aegei-szigeteket a törökök Kis-Ázsiához tartozóknak tekintik s ezért nem mondhatják le róluk. A szövetségesek ragaszkodnak azon követelésükhöz, hogy Törökország mondjon le ezen szigetekről.

Optimizmus Törökországban.

Konstantinápolyból jelentik: A minisztertanács után elküldötték az új instrukciókat a török béketárgyalóknak. Ezek az instrukciók, kiszivárgott hírek szerint, remélhetővé teszik, hogy a mai londoni konferencián a béke ügye lényegesen előre fog haladni.

CSARNOK

A nevelő.

Regény. (11.)

— Ha tetszik, doktor ur, tán egy rövid sétát tehetne Ernővel, mondá Stehlingné asszony. Ez alkalommal legkönnyebben köthet fiaival ismeretséget és, a mint hiszen, barátságot is. Hogyha aztán estére hazajönnek, tudhatja velünk elhatározó át.

Berthold szívesen fogadta az ajánlatot és növendékével kiment a földbe.

Röviddel távozáuk után a hölgyek lent uzsona-kávéhoz gyűltek össze.

Stehlingné és Mariska már az asztalnál ültek, mikor Ottilia belépett.

— Ottilia kisasszony — szól Mariska vidoran — láttam ám már az új nevelőt. Egészen csinos fiatal ember, de idazi tudós — rendkívül bátor, Nőtársaságban alig lehet belőle egy szót kivenni; elpirul ha az ember csak rá néz.

Ottilia megkeverte kávéját, Lizi pedig a süteményt adta körül.

Berthold vissatérte után feltétlenül igent mondott és másnap be is tartotta bevonulását barátságos új lakásába. Feladatát kezdettől fogva a legkomolyabban vette és már rövid pár hét alatt meglátszott, hogy tanítvánnya az ő vezetése alatt a legelőnyösebben fejlődik. Mondjon bárki, amit akar, a tanuló szorgalma egyedül nem elégséges, minden eredmény kivívásánál jelentékeny szerep jut a tanítóknak is, még pedig nem csupán a tudományának, hanem intelligenciájának és vérmérsékletének is.

A Berthold belépését követő első napokban ugyan furcsa dolgok történtek a Stehlingházban, melyek nem egyszer fejcsóválásra adtak okot; de minden felmerült kételyt csirájában elfolytott Wallroth tanárnak, a nagybefolyású házi barátjának egy egy megnyugtató nyilatkozata. A tanár ur feltétlen bizalmat követelt, pártfogolta számára és valahányszor agályos kérdés merült fel, újra meg újra határozottan kijelentette, hogy dr. Mohr Berthold nevelési rendzere a legkitünőbb. Ily körülmények között aztán a nevelőnek csaksamar működési tere volt.

Stehling ur — üzleti vállalatai által lévén igénybe véve — csak ritkán jutott hozzá, hogy egyetlen fia nevelésével törődjék; de az eleven, habár némileg diákos hang, mely az új nevelési rendszerben érvényre jutott, tetszésére szolgált. Annyival inkább örült a körülménynek, mert mindég aggodalommal látta a régi befolyást mi-dnagyobb érvényre jutni házában. Francziska asszony, az ő jobbik és vastagabbik fele, főltte aggodalmas egy teremtés volt. Őrizte fiat minden léghuzamtól és szándéka volt ép úgy nevelni fel, mint a hogy Mariska neveltetett.

Ily körülmények között aztán nem csoda, hogy az első időben folyvást aggodalmaival zakatta a férjét. Mindjárt az első séta után Ernő büszkén jött haza és beszölte, hogy ő te-s-tu lett a nevelőjével.

A mi sok, az sok! gondola magában Stehlingné asszony és aggodalomtól eltelve kérdé férjétől, mit szól az ilyen nevelési rendszerhez? Férje teljesen meg volt a rendszerrel elégedve.

— Egészen helyes, viszonzá. Mező akarja magát képviselni a fiuval. Mint barátja sokkal több befolyással lesz rá, mintha csupán rettegott és unalmas iskolamestere lenne.

Folytatjuk.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Főranqu hölgyek legkedvencebb szépfőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőst az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hírneves **Vegyészek** állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.** A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban **meglepő, gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az úde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-puder 1 K. 20 f.**

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ: Debreczenben Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jóna, Mautner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H. Szoboszlón Barbóc Zsigmond H.-Böszörményben Bressy Gábor gyógyszerárakban.

Lapkihordó asszonyok lapunk kiadóhivatalában felvétetnek.

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

„UJ DEBRECZEN“

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurban 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NEVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Bál meghívók elismert legjutányosabb árban.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZÉKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sósborszesz nevezetesen, mint a fájdalom-ésillapító bedörzsölésizsós-kősavény, csusz és a meg-hűlés egyéb következményei-nél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolásáért egy gyermeknek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjegyével van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,
cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9
Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni

Apró hirdetések.

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Érettségizett fiatalember délutáni foglalkozást keres lehetőleg ügyvédi irodában. Ajánlatokat „500” jellegre a kiadóba.

OLCSÓ és jó órák ékszerek legolcsóbban szerezhetők be Gasparik Adám órák és ékszerész-nél Debrecen, Hunyadi-utca 12. Ugyanot órajavitások legolcsóbban eszközöltenek.

Díszes kirakatállvány teljes felszereléssel eladó. Megtekinthető Falk kefégyár városi üzletében Széchenyi-utca 1.

Egy tisztességes szorgalmas magányos nő felvétetik tanyára baromfi tenyésztésre. Cim a kiadóban

Béres család os kinek fia kondás is lehetne felvétetik Tizenháromváros-utca 28.

15-20 darab marhát telettésre átvinnék Hegedűs György Elep, tanyaszám 110.

Legelőzőbb és legjobb hatású Hashajtó

(Neustein Erzsébet-príulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer **mentes minden káros alkatrész től, a legjobb sikerrel használják** a altest bántalmainál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér. egy tegeres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzattól ovakodjunk

„Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegye a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagjainkon cégünknek rajta kel lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza,

Sz.- Lipóthoz Wien, Plankengasse 6.
Kapható Debreczenben Kubek Sándor Mihailovits J., Muraközy László, Aranyi J. gyógyszerészeknél.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan jár, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 2-50, 2 óra kor. 4-80, 5 óra kor. 11-30. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 1-25.

Kockázat kizárva. Nem tetszőért a pénz vissza.

Utánvét mellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 57-882.

MAGYAR-HORVAT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T. FIUME.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Ca. teinuovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venezia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapesti felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, Ugy szintén Veneziában és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gőzhajók minden kényelemmel, hálófülkékkel, kitűnő étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a **Központi menetjegyi iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.)** és annak összes magyarországi fiokirodái

„Huzott drótszállal,

kb. 75% áram megtakarítás

Törhetetlen!

Magyar

Siemens - Schuckert - Művek

Budapest, VI. Teréz-körút 36"

Kapható:

Molnár Testvérek-nél.

DEBRECZEN, Egyház-tér 2.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénos hővízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török-, kö- és márványfürdők; hőleg- szénasavas- és villamos: vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használják főleg csuszobántalmak-nál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés jótékony árák. — Gyógy- és zenedíj nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az igazgatóság.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerekkel a háziasszonyt megajándékozza.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2. f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek esontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizálására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csönek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Venyek ingyen

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Budapest legforgalmasabb helyén, az András-
ut mentén egy 34 év óta fennálló
fűszer- és csemege üzlet

korlátlan italmérési engedéllyel, 100 ezer
koronát forgalmaz (600 forint házbér,) súlyos
családi okok miatt
eladó.

Szükséges tőke 3000 korona, mely összeggel
az üzletet átveheti; a további 5000 korona
áruraktárt pedig részletekben törlesztheti —
tetszés szerint. Érdeklők forduljanak: Edel-
stein Izidor-hoz, Budapest, VI, Nagymező-u.
28, földszint 20.

Ludaser János

női, pipere csipke
és rövidruha üzlete
(Városház épület)
Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol,
harisnya és
párisi újdonságokban.

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselete:
Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű
LOKOMOBILOK
Wolf eredeti szerkezete 10-800 lóerőig
Bármely gyártelep legelőnyösebb üzemgépe

HIDVEGER ANTAL :: Foglalkozik
bank és váltóüzlete az összes
Debreczen, Deák Ferencz-u. 13. sz. bankügyletekkel
TELEFON 416. szám.

Gyógyítható-e a tüdőbaj?

Ez a rendkívül fontos kérdés mindenkit foglalkoztat, aki asztma, tüdő- és égelő tuberkulózis, tüdőcsuhashur, tüdővész, makacs köhögés, elnyálkásodás vagy állandó rekedtség gyötör s eddig nem talált orvoslást. Minden ilyenféle beteg kap tőlünk teljesen ingyen egy könyvet képekkel Cuttmann dr. orvostól a Finsen-gyógyintézet főorvosától a következő tárgyról: **Gyógyítható a tüdőbaj?** Azonkívül egy próbacsomagot kitűnő diétikus teáinkból. Ezeket magasztalják, akik eddig használták. Gyakorlott orvosok ezt a teát mint kitűnő diétikumot **tüdőtuberkulózis (tüdővész), asztma, krónikus gége- és gégehurut** ellen rendelték és magasztalták. A tea nem likos szer, Lisber-féle növényekből készül, a melyeket császári rendeletre szabadforgalomba bocsátottak. Ara olyan olcsó, hogy a legszegényebbek is használhatják. Hogy minden betegnek minden rizikó nélkül alkalmat adjunk a tea kipróbálására s hogy a betegsége felől mindenkit fölvilágosíthassunk, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a **Gyógyítható-e a tüdőbaj?** című német füzetet egy próbacsomag teával teljesen ingyen és bérmentesen. Tessék levelezőlapot írni Puhlmann & Co címre Berlin, 901. Müggelstrasse 25.

Első óragyár HANS KONRÁD.

Cs. és kir. udv. szállító Brúx No. 2135.
(Csehország) csakis megbízható órákat
küld 3 évi írásbeli jótállás mellett Roskopf
rendszerű patent óra nickel-lánccal, füg-
geléssel és bőrtokkal K 4.20 Svájci ere-
delt Roskopf rendszerű patent óra K 5
Regisztrált „Adler“ Roskopf nikkel anker
remontoir óra K 7. Nikkel remontoir óra
„Fantasie“ K 7.50 Ezüst remontoir óra
„Gloria mű“ nyitott K 8.40 Ugyanaz kettős
fedéllel K 12.50

Verseny-, ébresztő- és faliorák.

Nr. 3946 versenyébresztő amerikai
rendszer szerint, minden fekvésben
jár, pontosan szabályozva és repa-
szálva darabonként K 2.90 3 dr.
K 8 éjjel világító számlappal K 3.30
3 dr. K 9. Dupla harang ébresztő
K 3.80 éjjel világító K 4.20 Konyha-
óra (gömbölyű) K 3.20 Kakuk óra
K 7.50, 8.50 és feljebb. Toronyharang
ébresztő K 7.80 éjjelvilágító K 8.40
Ingaóra K 8.50 — 10.8 és feljebb.
Nincs rizikó kicserélés megengedve
vagy pénz vissza. Szétküldés köz-
vetlen magánosoknak utánvétellel.

vagy előzetes fizetés mellett. Főcatalogus 400 ábrával kérésre
mindenkinek ingyen és bérmentve.

Küldés utánvétellel, vagy előrefizetés mellett!
Nincs kockázat! Kicserelés megengedve, vagy
pénz vissza

Nyomatott Horovitz Zsigmond ügyvezetői irodájában, Debreczen, Darabos-utca 7. Typographi szeptemberben szedve.

forduljon
minden ér-
deklődő, ki súlyt
fektet elsőrendű
fajtiszta anyag

Gyümölcsfacsemeték
sétányfák, díszcserjék, tövelűek, kerthas-
vények, hegygyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

(elsőrendű áru) európai és amerikai első
gyökere vesszők. Oktató dísz-
árjegyzék kívánatra ingyen.

FISCHER és Társai
fa- és szőlőoltványtelepek

Betegápolás.

Az összes gyógykezelési eszközök, haskötők, gummi-
görcsér-harisnyák, egyenestartók, testgyógyászati gépek,
múlábak, műkarok, kötszerek, teljes gyermekágyas fel-
szerelések, masszáló- és villanygépek a legmegbízha-
több minőségben csakis

FISCHER PÉTER ÉS TÁRSA Részv.-Társ. szénél

Budapest, IV., Kosuth Lajos-utca 6. szám szerez-
hetők be. Most jelent meg legújabb képes árjegyzékét ki-
vánatra bérmentve titoktartás mellett azonnal küldjük.

Alapított
1856.

Telefon 958.